

66. EUSKAL SOZIOMETROA: KULTURA (2018ko maiatza) Prensa oharra

SARRERA

66. Euskal Soziometro honen gaia EAEko herritarren kulturari buruzko iritziak eta ohiturak jasotzea izan da. Landa lana 2018ko otsailaren 26tik martxoaren 5a bitartean egin zen.

EGOERAREN BALORAZIOA

Euskadiko egoeraren pertzepzioak hobera egin du

Euskadiren egungo egoerari buruzko pertzepzioa oso positiboa da (6,1, Otik 10erako eskalan) eta 2013 urtean hasitako hoberako joerari eusten dio. Izan ere, 1999an eta 2007an neurtutako puntako baloreen parekoa da egungoa.

Zerbitzu publikoen balorazio orokorra oso positiboa da ere. Hots, biztanleen % 86k uste dute Euskadin zerbitzu publikoak oso onak (% 17) edo nahikoa onak direla (% 69).

EAEko arazo nagusiak lan merkatuarekin lotutakoak dira, gainerakoien oso gainetik (% 76k aipatu dituzte hiru arazo nagusien artean). Pentsioak, arazo ekonomikoak eta etxebizitza eta etxe-gabetzeekin lotutako arazoak doaz jarraian (% 14 hiruek) eta atzetik egoera politikoa, politikariak eta gatazka politikoa (% 13).

Egoera pertsonalaren pertzepzioa ere positiboa da, eta 6,7 puntukoa da. 2007 urtetik jasotako puntuaziorik altuena. Gainera, urtebete barrurako espero dutenari buruz baikorrak dira herritarrak, azken urteotako atzemandako gorako joerari jarraituz.

Biztanleriaren erdia baino gehiagok euren lan egoera oso ontzat edo nahikoa ontzat jotzen dute (% 52), eta txarra dela uste dutenak % 29 dira. Elkarrizketatutako pertsonen % 18k ez dute galdera hau erantzun.

KULTURA

Kultura-politika

Kultura lehentasunezko kontua da (% 57) eta gehiago babestu beharko litzate (% 64)

Kultura, batez ere, ezagutzarekin eta gauza berriak ikastearekin lotzen da (% 51) eta bigarren maila batean ongi pasatzearekin (% 36).

Gobernuaren politiken artean kultura-politikak lehentasun handia izan beharko lukeela uste dute biztanleen erdiek baino gehiagok (% 57) eta beste % 35k uste dute lehentasun ertaina izan beharko lukeela. Lehentasun txikia izan behar duela uste dutenak % 3 baino ez dira.

Gainera hamarretik seik uste dute erakunde publikoek kultura gaur egun baino gehiago babestu beharko luketela (% 64), hamarretik bik gaur egun adina babestu beharko luketela (% 21) eta soilik hamarretik batek gaur egun baino gutxiago (% 9).

Kulturara zuzendutako baliabide publikoak nagusiki kultura-eskaintza eskuragarriago egiteko erabili beharko lirakeela uste dute gehienek (% 43), jarraian datoz baliabideak sortzaileei laguntzeko (% 28) eta ondarea mantentzeko (% 22) erabili beharko lirakeela uste dutenak.

Hamarretik zortzi baino gehiago dira kulturaren inbertitzeak bizikidetzari (% 84), bizi kalitateari (% 84) eta ekonomiari (% 81) asko edo nahikoa laguntzen diela uste dutenak.

Irakurketa

Biztanleen % 86k erabiltzen du bere denbora librearen zatiren bat irakurtzeko. % 47k ia egunero

Biztanleen erdiek baino gehiagok irakurtzeko zaletasun handia edo nahikoa dutela adierazi dute (% 57) eta % 86k denbora librearen zati bat irakurtzen ematen dutela (prentsa, liburuak edo bestelako irakurgaiak).

Ia erdiek (% 47) egunero edo ia egunero irakurtzen dute gainera, % 19k astean bi edo hirutan, % 15ek noizean behin eta % 5ek gutxitan. Aldiz, ia inoiz ez edo inoiz irakurtzen ez dutenak % 13 dira.

Irakurtzen ez dutenen artean arrazoi nagusiak ohiturarik ez izatea (% 46) eta irakurtzea gustuko ez izatea (% 44) dira, eta baita ere denbora falta (% 39). Irakurtzen dutenen artean, berriz, arrazoi nagusienak dira informatua egotea (% 67), denbora pasa edo ondo pasatzea (% 56) eta gauza berriak ikastea (% 25).

Irakurleen erdiek (% 50) irakurtzen dute formatu digitalean (% 13k soilik formatu digitalean eta % 37k digitalean eta paperen). 2004an % 18 ziren testuak digitalean (ordenagailuan) irakurtzen zituztenak.

Liburuak irakurtzen dituzte irakurleen % 85ek: azken liburua euskaraz irakurri dute % 5ek

Irakurleen % 85ek liburuak irakurtzen dituztela adierazi dute: egunero edo ia egunero laurdenak (% 25) eta astean behin gutxienez beste laurdena pasatxok (% 29), gainerakoek maiztasun gutxiagorekin.

Irakurleen artean liburuak inoiz edo ia inoiz irakurtzen ez dituztenak % 14 dira. Dezente gehiago dira liburuak irakurtzen dituzten emakumezkoak gizonezkoak baino.

Liburuak irakurri dituztenek batez beste 8 liburu irakurri dituzte azken 12 hilabeteetan. Irakurritako azken liburuari dagokionez: % 54k gizonezko batek idatzitako liburua irakurri dute. Portzentaje hori % 66ra igotzen da gizonezkoen kasuan eta % 44ra jaitsi emakumezkoen kasuan; % 5ek azken liburua euskaraz irakurri dute, euskaraz badakitenen artean % 10ek; % 16k formatu digitalean irakurri dute.

Musika

Handia da musikarekiko zaletasuna. Geroz eta gehiago kontsumitzen da musika internet bidez

Musikarekiko zaletasuna handia da biztanleen artean (% 81ek zaletasun handia edo nahikoa dutela adierazi dute). Hamarretik zazpi musika egunero edo ia egunero entzuten dute (% 67) eta hamarretik bik astean hainbatetan (% 18). Musika inoiz edo ia inoiz entzuten ez dutenak % 2 baino ez dira.

Irratia edo telebista dira musika entzuteko gehien erabiltzen diren gailuak (% 45) eta bigarren erabiliena interneten zuzenean entzundako musika da (% 24); gainera % 12k internetetik doan jaitsitako musika entzuten dute. Azkenik, % 9k erositako edo grabatutako musika entzuten dute (mp3, CD edo DVDak).

Gazteenen artean kontua bestelakoa da (18-29 urte bitartean); horiek batez ere zuzenean internet bidez entzuten dute musika (% 54k), eta bigarrenik internetez doan jaitsitako musika (% 16). Irratian edo telebistan entzuten dutenak % 13 baino ez dira eta erositako edo grabatutako musika % 8.

Popa (% 38) eta Rocka (% 36) dira oraindik ere musika estilo gustukoena, maila apalagoan musika klasikoa (% 18), abesti herrikoiak (% 15), salsa eta merengea (% 12), canción española delakoa eta rapa edo Hip Hopa (% 10 bi kasuetan). Azken estilo honek gorakada handia izan du azken urteetan (2006an % 4k soilik aipatu zuten gustukoenen artean). Kantautoreak, Rantxerak eta Zartzuela, berriz, proportzio txikiagoan aipatu dituzten egun 2006 urtean baino.

Biztanleen % 45ek aipatu dute azken 12 hilabeteetan kontzerturen batera joan direla eta % 23k musika disko, CD edo DVDren bat erosi dutela.

Ikus-entzunezkoak

Hamarretik bederatzik astean behin gutxienez ikusten dute pelikula edo telesailen bat, gehienek telebistan.

Pelikulak ikusteko zaletasuna ere hedatua dago, eta hamarretik zortzik diote asko (% 43) edo nahikoa (% 36) gustatzen zaiela. Hamarretik bederatzik astean behin edo gehiagotan ikusten dituzte pelikulak edo telesailak (% 26k egunero, % 44k astean hainbatetan eta % 18k astean behin gutxienez). Gehienek, hamarretik zortzik, telebistan ikusten dituzte pelikulak eta telesailak. Gazteenen artean erdia dira telebistan ikusten dituztenak batez ere, eta % 34k zuzenean interneten ikusten dituzte.

Bestalde, hamarretik sei azken urtean gutxienez behin joan dira zinema aretora pelikularen bat ikustera, eta hamarretik lau, berriz, ez dira joan. Zinemara joan direnen erdiak urtean hiru aldiz baino gutxiagotan joan dira (% 31).

Biztanleen % 19k, euskaraz dakitenen % 36k, ikusi dute azken 12 hilabeteetan zehar pelikularen bat euskaraz.

Arte eszenikoak

Biztanleen laurdena joan da azken 12 hilabeteetan antzerkira. Antzerkira joateko ohitura handiagoa da euskal hiztunen artean

Hamarretik lauk adierazi dute arte eszenikoak asko edo nahikoa gogoko dituztela (% 40), eta zenbat eta helduagoak izan zaletuagoak dira.

Azken 12 hilabeteetan % 26 joan dira antzerkira, % 20 bat-hiru aldiz, eta gainerako % 6a maizago. Hamarretik zazpi ez dira behin ere joan antzerkira (% 72), Lirika eta dantza ikuskizunetara gutxienez behin biztanleen %13 joan dira azken 12 hilabeteetan.

Euskaraz dakitenak gehiago joan dira azken urtean antzerkera (gutxienez behin % 32), ez dakitenak baino (% 18). Eta euskal hiztunek ikusitako antzerkietatik baten bat euskaraz ikusi zuten % 44k: % 11k ikusitako emanaldi denak, % 6k erdia baino gehiago, % 15ek erdiak eta % 12k erdia baino gutxiago.

Euskal hiztunen herenak jotzen du bera burua bertsozaleztat

Bertsozaleak, berriz, % 21 dira (asko edo nahikoa), eta euskal hiztunen artean herena (% 33). Euskal hiztunen % 25 joan dira azken 12 hilabeteetan bertsolariak ikustera edo entzutera.

Azkeneko bertsolari txapelketaren berri biztanleen erdiek izan dute (% 47), eta euskal hiztunen % 67k. Baina bertsolari txapelketaren berri izan dutenen erdiek baino ez zekiten norik irabazi zuen txapelketa (% 51k), euskal hiztunen % 70ek.

Museoak eta erakusketak

Museo edo erakusketekiko zaletasuna dutela adierazi dute % 43k

Hamarretik lauk museo eta erakusketetara joateko zaletasuna adierazi dute (% 15ek handia eta % 28k nahikoa). Azken urtean berriz biztanleen % 44 joan dira arte-museoren batera, % 16 zientzia museoren batera eta % 18 historia museoren batera.

Ikusitako arte erakusketetatik % 8 ziren bakarrik emakumezkoenak eta % 31 gizonezkoenak, gainerako % 43k erakusketa mistoak ikusi zituzten (gizonezko eta emakumezkoenak) edo ez dute galdera erantzun nahi izan, % 19k.

Museo edo erakusketaren batera joan direnen artean hamarretik zazpi Euskadin kokatutako museo batera joan dira (% 68), gehienak Guggenheimera eta Bilboko Arte Ederren museora.

Praktika kulturala

Hamarretik bik praktikatzen du jarduera kultural kreatiboren bat

Praktika kulturalari dagokionez, praktika kulturalen bat egiten dutenak hamarretik bi dira (% 20), gazteenen artean portzentajea apur bat handiagoa da (% 29).

Horien artean, ohikoenak diren praktika kulturalak musika tresnaren bat jotzea (% 33), dantzatzea (% 25) eta arte plastikoak (% 24) dira.

JARRERA ETA BALIO POLITIKOAK

Urku lehenakaria da bostetik gorako puntuazioa lortu duen buruzagi politikoa bakarra

EAJ da berriz ere begikotasun handiena sortarazten duen alderdia (4,6 0tik 10erako eskalan). Ondoren datoz EHBildu eta Elkarrekin Podemos (3,6 biek) eta PSE-EE (3,2). Azken lekuan mantentzen da PP (1,6).

Buruzagi politikoei dagokionez, Urkullu Lehendakaria da 10etik 5 puntutik gorako balorazioa lortu duen bakarra (5,3); atzetik datoz Andoni Ortuzar (4,7), Lander Martínez (4,4), Idoia Mendia (4,0), Arnaldo Otegi (3,9) eta azkenik Alfonso Alonso (2,1).

Ikerketa honen **fitxa tekniko**a zabaldu den txostenean kontsulta daiteke. Lagina 18 urtez gorako herritarrei zuzendua, EAE osorako 1.973 lagunek osatua da. Elkarrizketak aurrez-aurre egin dira. Lagin honi dagokion lagin errorearen estimazioa $\pm 2,3$ koa da EAE osorako, % 95,5eko konfiantza mailarako, $p=q=0,5$ izanik. Informazio bilketa 2018ko otsailaren 26tik eta martxoaren 5era bitartean egin zen.

OHARRA: Txosten osoa Prospekzio Soziologikoen Kabinetearen webgunean eskuragarri dago:

http://www.euskadi.eus/ikerketa_sozilogikoak

Vitoria-Gasteiz, 2018ko maiatzaren 3an